

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง การออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แบ่งการเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 3 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการชุมชนริมน้ำจันทบุรี คือ ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้มาโดยการคัดเลือกจากเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนหรือผู้ประกอบการในชุมชนริมน้ำจันทบุรี เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน ประกอบด้วย สมาชิกชมรมพัฒนาชุมชนริมน้ำจันทบุรี จำนวน 2 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 1 คน

2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบของที่ระลึก คือ ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้มาโดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบอุตสาหกรรม จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบกราฟิก จำนวน 1 คน

3) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนริมน้ำจันทบุรี จำนวน 100 คน โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ 10% อ้างอิงข้อมูลของสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดจันทบุรี จากสถิติผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี ประจำปี 2563 จำนวน 700,316 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสัมภาษณ์การออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์และของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการชุมชนริมน้ำจันทบุรี จำนวน

3 คน ประกอบด้วย สมาชิกชมรมพัฒนาชุมชนริมน้ำจันทบูร จำนวน 2 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 1 คน โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร ประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ ชุมชนริมน้ำจันทบูร ผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายเป็นของฝากของที่ระลึกในปัจจุบัน และความต้องการผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในรูปแบบใหม่

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

3.2.2 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกแบบร่างการออกแบบของที่ระลึก

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบร่างการออกแบบ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย ของที่ระลึก 3 ชิ้น ชิ้นละ 5 แบบร่าง และจัดทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกแบบร่างการออกแบบของที่ระลึก เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินและคัดเลือกแบบร่างการออกแบบของที่ระลึกและคัดเลือกแบบร่างที่มีคะแนนสูงสุด นำไปจัดทำต้นแบบของที่ระลึกชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยสอบถามจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบของที่ระลึก จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบอุตสาหกรรม จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบกราฟิก จำนวน 1 คน โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 การประเมินแบบร่างการออกแบบ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ด้านลักษณะเฉพาะ (Personality)

ด้านที่ 2 ด้านหน้าที่ใช้สอย (Function)

ด้านที่ 3 ด้านความสวยงาม (Aesthetic)

ด้านที่ 4 ด้านกรรมวิธีการผลิต (Production)

3.2.3 แบบประเมินความพึงพอใจการออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

เมื่อได้แบบร่างที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบร่างไปจัดทำเป็นของที่ระลึกต้นแบบ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย ของที่ระลึกจำนวน 3 ชิ้น และนำไปประเมินความพึงพอใจต่อการออกแบบ โดยประเมินกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนริมน้ำจันทบูร จำนวน 100 คน โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) แบ่งแบบประเมินออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในงานวิจัย เรื่อง การออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมเป็นขั้นตอนตามเครื่องมือของการวิจัย ดังนี้

3.3.1 แบบสัมภาษณ์การออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร จังหวัดจันทบุรี

- 1) ผู้วิจัยมีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการชุมชนริมน้ำจันทบูร
- 2) ทำหนังสือจากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย
- 3) ผู้วิจัยกำหนดวัน เวลา สถานที่ และนัดหมายกับผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการชุมชนริมน้ำจันทบูรก่อนลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล
- 4) ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์งานวิจัยและสัมภาษณ์หัวข้อเรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูรผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายเป็นของที่ระลึกในปัจจุบัน และความต้องการผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในรูปแบบใหม่ โดยใช้แบบสัมภาษณ์และขอคำแนะนำเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก
- 5) ทำการบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยวิธีบันทึกเสียง จดบันทึก ภาพถ่าย และสรุปผล
- 6) วิเคราะห์และสรุปแนวทางในการออกแบบ

3.3.2 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกแบบร่างการออกแบบของที่ระลึก

- 1) ผู้วิจัยมีการติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบของที่ระลึก
- 2) ทำหนังสือจากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินแบบร่างในการออกแบบ
- 3) ผู้วิจัยแจ้งนัดหมายวิธีการส่งเอกสารกับผู้เชี่ยวชาญ และจัดส่งเอกสารโดยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ เอกสารประกอบด้วย แบบประเมินการออกแบบและแบบร่างในการออกแบบ โดยมีแบบร่างการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกชุมชนริมน้ำจันทบูร จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย ของที่ระลึก จำนวน 3 ชิ้น ชิ้นละ 5 แบบร่าง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินและคัดเลือกแบบร่างในการออกแบบ

4) ผู้วิจัยนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขแบบร่างและเลือกแบบร่างที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ไปผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

3.3.3 แบบประเมินความพึงพอใจการออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

1) ผู้วิจัยประสานงานผู้ดูแลพื้นที่เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยระบุวัน เวลา สถานที่ที่จะลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล

2) ทำหนังสือจากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล

3) ผู้วิจัยจัดทำต้นแบบของที่ระลึกชุมชนริมน้ำจันทบูรและใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการออกแบบของที่ระลึกชุมชนริมน้ำจันทบูร สุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่ชุมชนริมน้ำจันทบูร ใช้วิธีการแจกแบบประเมินจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนริมน้ำจันทบูร รวบรวมข้อมูลและนำผลที่ได้มาทำการอภิปรายและสรุปผล

4) ผู้วิจัยนำผลมาสรุป วิเคราะห์และอภิปรายผล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในวิจัย เรื่อง การออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์การออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แปลความหมายของข้อมูลโดยการพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลมาเรียงเรียง สรุปเป็นประเด็น และตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์

3.4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกแบบร่างการออกแบบของที่ระลึก แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

ค่าระดับความคิดเห็น 4.51 – 5.00 ความหมาย เหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 ความหมาย เหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 ความหมาย เหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 ความหมาย เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 ความหมาย เหมาะสมน้อยที่สุด

3.4.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจการออกแบบของที่ระลึกของชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

ค่าระดับความคิดเห็น 4.51 – 5.00 ความหมาย ฟังพอใจมากที่สุด

3.51 – 4.50 ความหมาย ฟังพอใจมาก

2.51 – 3.50 ความหมาย ฟังพอใจปานกลาง

1.51 – 2.50 ความหมาย ฟังพอใจน้อย

1.00 – 1.50 ความหมาย ฟังพอใจน้อยที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพที่ 3.1 แผนผังกรอบแนวคิดในการวิจัย